

EGEL

Egel kennis

Misschien heb je wel eens een egel gezien in de tuin. Het is een klein rond stekelig beestje dat rustig door bladeren en struiken schuifelt om eten te zoeken. De haren op zijn buik zijn bruin en de harde stekels op zijn rug zijn iets donkerder met lichte puntjes. Hij heeft grappige kleine donkere kraaloojjes. Met die oogjes kan hij niet heel erg goed zien. Gelukkig kan hij met zijn zwarte neus

wel goed ruiken. De egel heeft korte pootjes met klauwtjes aan zijn tenen. De egel kan 25 centimeter groot worden en weegt ongeveer een kilo. In de natuur wordt de egel ongeveer vier jaar oud.

Schemerdier

De egel gaat het liefst op zoek naar voedsel als de zon net opkomt of als hij ondergaat. Hij eet dan torren, slakken, larven, duizendpoten, muggen en vliegen. Als hij ze kan vinden pakt hij ook kikkers, padden en soms zelfs jonge vogels. Tijdens het eten geniet hij zonder schaamte. Met een luid gesmak en gegrom werkt hij de gevangen beestjes naar binnen. Als hij klaar is met eten zoeken dan gaat hij slapen. Dat doet hij wel 18 uur per dag!

Houdt van planten

De egel komt overal in Nederland voor. In parken, bossen en tuinen. Als er maar voldoende begroeiing is, dan kan de egel er leven. Hij schuilt namelijk graag onder heggen en bosjes. Bovendien zijn er voldoende insecten tussen de planten te vinden. De egel wordt steeds zeldzamer. Steeds meer mensen nemen tegels en schuttingen in de tuin. De egel kan hier nergens schuilen en al helemaal geen eten vinden.

Gelukkig zijn egels in Nederland een beschermde diersoort. Je mag ze niet lastig vallen, doodmaken of weggagen.

DE EGEL HOUDT EEN WINTERSLAAP

Vaste patronen

Egels doen veel uit gewoonte. In hun eigen gebied lopen ze iedere keer dezelfde route om eten te zoeken. Zelfs als er iets veranderd in de omgeving blijft hij stevast hetzelfde parcours aanhouden. Ook als hij dan een stukje moet klimmen. Ook kunnen ze goed gaten knagen in houten schuttingen. Egels kunnen aardig zwemmen, maar als er steile wanden bij het water zijn, komen ze er niet goed uit en kunnen ze verdrinken.

Ieder jaar houdt de egel een winterslaap, van eind oktober tot begin maart. Sommige egels worden tussendoor even wakker om wat te eten. Want tijdens het slapen verliezen ze erg veel gewicht. In oktober eten ze daarom heel veel. Dan hebben ze later wat vet om op te teren en zich warm te houden.

Egel-vriendelijk

Als je een egel vriendelijke tuin wilt hebben, zorg dan dat je blaadjes en takken in de tuin niet weghaalt. Daar kunnen ze een lekker holletje in maken.

Als je een vijver met steile wanden hebt, maak er dan een loopplankje in. Anders komt de egel niet meer uit de vijver en verdrinkt hij!

Vijanden

De egel kan zichzelf goed beschermen met zijn stekels. Vossen en dassen vinden het erg lastig om een opgerolde egel te pakken. Maar soms lukt het wel. Grote roofvogels, zoals sperwers en uilen, hebben er minder moeite mee. Bovendien zijn die lastiger te horen en te ruiken.

De grootste vijand van de egel is de mens. Vaak worden egels overreden door auto's of raken ze vergiftigd door slakken- of rattengif.

DE STEKELS BESCHERMEN DE EGEL VOOR VIJANDEN

Egel-liefde

Ieder jaar gaan mannetjesegels op zoek naar een vrouwtje. Het mannetje komt dan een tijdje bij het vrouwtje logeren. Vaak laat het vrouwtje het niet bij deze ene man! Zodra er kleintjes geboren worden, is de liefde over. Dan schopt moeder egel de vader(s) uit huis. Want straks steelt hij hun eten nog!

Egelbaby's

Egels krijgen per keer 5 tot 8 kleintjes die kaal en roze geboren worden. Het zijn dan net wormen met pootjes. Ze hebben hun oogjes nog dicht en zijn doof. De stekels zijn verborgen onder een huidlaagje en zijn zacht. Zodra ze tevoorschijn komen, zijn ze wit en buigbaar. Na twee dagen verschijnen de eerste donkere stekels.

Na drie weken hebben de egeltjes al tweeduizend stekels en gaan af en toe samen met de moeder het nest uit. Zo leren ze hoe ze zelf eten moeten zoeken. Na twee maanden moeten ze voor zichzelf zorgen. Moeder jaagt ze dan weg.

Wat doet de Dierenbescherming voor dit dier?

De Dierenbescherming steunt een aantal opvangcentra voor egels. Hier kunnen verzwakte, aangevallen of aangereden egels aansterken. Ook egels die hun moeder zijn kwijtgeraakt, worden hier geholpen. De kleine egeltjes krijgen speciale melk voor egels.

De dierenambulance van de Dierenbescherming haalt gewonde egels op.

BIJ DE EGELOPVANG KUNNEN VERZWAKTE EN VERWONDE EGELS AANSTERKEN

De Dierenbescherming

Er leven veel dieren in Nederland. Dieren in de natuur, zoals vogels en vissen. Ook zijn er heel veel mensen in Nederland die een huisdier hebben. Daarnaast houden we dieren voor hun vlees, eieren of de melk.

Helaas gaat het niet altijd goed met ze. De Dierenbescherming is een organisatie die zich inzet voor alle dieren die hulp nodig hebben. Zo heeft de Dierenbescherming asielen. De Dierenbescherming vraagt aan de regering om strengere regels en wetten te maken om de dieren te beschermen, zoals wetten over proefdieren.

Kids for Animals

Kids for Animals is de jeugdclub van de Dierenbescherming. Misschien is er ook een club bij jou in de buurt. Daar ontmoet je andere dierenvrienden. Je doet leuke activiteiten en zamelt geld in voor de dieren. Met dat geld kan de Dierenbescherming dieren in nood helpen!

WIST JE DIT?

Een volwassen egel heeft tussen de 8000 en zestienduizend stekels.

Als een egel valt, wordt hij beschermd door zijn stekels.

Egels kunnen niet tegen melk. Daar krijgen ze diarree van, ze kunnen er zelfs dood van gaan.

Met hun voeten kunnen egels trillingen opvangen van voetstappen.

Egels hebben een zesde zintuig om nieuwe geuren in zich op te nemen.

Al vijftig miljoen jaar leven er egels op aarde.

De verpakking van de McFlurry is aangepast omdat egels er in verstrikt raakten.

Quiz

Maak een mooie quiz voor op het digibord of schrijf de vragen op het schoolbord. Laat je klasgenoten de antwoorden op een blaadje schrijven met hun naam erboven. Dan kun je bij het nakijken van de antwoorden zien welke klasgenoten goed hebben opgelet bij de spreekbeurt!

Vragen:

1. Hoe oud wordt een egel ongeveer?
2. Wat eten egels?
3. Hoe maak je een tuin egel-vriendelijk?
4. Wat zijn vijanden van de egel?
5. Hoeveel maanden duurt het voor baby egels zelfstandig zijn?

Antwoorden:

1. Ongeveer vier jaar oud.
2. Torren, slakken, larven, duizendpoten, muggen en vliegen. Soms ook kikkers, padden en zelfs jonge vogels.
3. Met veel struiken en bladeren. Als er een vijver is moet de egel eruit kunnen klimmen.
4. Vossen, dassen, uilen en roofvogels. Maar ook verkeer en vergif.
5. Twee maanden.

Links

Hier vind je nog veel meer informatie voor je spreekbeurt.

- www.beesies.nl/animals/egel.htm
- www.egelopvang-westland.nl

Wat kun jij doen?

Houd jij van egels en wil jij ze helpen, doe dan het volgende:

- Zorg voor een egelvriendelijke tuin met veel bladen. Als er een egel is, kun je hem kattenbrokjes geven.
- Ga naar www.kidsforanimals.nl. Daar lees je nog veel meer over hoe je op een leuke manier iets voor dieren kunt doen!

Filmpjes

Kijk hier de leukste egel filmpjes. Je kunt ook een fragment aan je klasgenoten laten zien tijdens je spreekbeurt!

- Kids for Animals tv bij de egelopvang.

http://www.youtube.com/watch?feature=player_embedded&v=0GIMlp3XPjQ

- Egels in de tuin.

http://www.youtube.com/watch?feature=player_embedded&v=eQTdkCLAKdM